

Concept Participatie aanpak Rode Loper F35 in Lonneker

Gemeente Enschede

provincie Overijssel

Datum: 30 oktober **Auteur:** Barbara Borghuis en Ruben de Ruiter **Versienummer** 2.0

communicatie
& participatie

1. Waarom in gesprek?

1.1 Aanleiding

De gemeente Enschede en de provincie Overijssel stimuleren fietsverkeer als alternatief voor regionaal autoverkeer. Met de aanleg van de F35 worden snelle fietsverbindingen gerealiseerd in Twente. Zo'n snelle fietsverbinding willen de gemeente Enschede en de provincie Overijssel ook graag aanleggen tussen Enschede en Oldenzaal, waar dit tracé Lonneker aandoet.

1.2. Het doorlopen proces tot nu toe

Bij het opstellen van het plan voor de aanleg van het tracé Enschede – Oldenzaal is door de Enschedese gemeenteraad aangegeven dat draagvlak van omwonenden en andere belanghebbenden mee wordt genomen in de besluitvorming voor de aanleg van dit tracé. Om tot dit genoemde draagvlak te komen heeft de gemeente Enschede in samenwerking met de provincie Overijssel en Dorpsraad Lonneker een zorgvuldig, open en transparant proces uitgestippeld. Er is een klankbord in het leven geroepen bestaande uit o.a. De Dorpsraad Lonneker, provincie Overijssel, gemeente Enschede, gemeente Oldenzaal, verschillende belangen- en bewonersgroepen en het ingenieursadviesbureau Movares. De Dorpsraad is betrokken bij de klankbordgroep als vertegenwoordiging vanuit Lonneker om mee te werken aan de variantenstudies en om hierover mee te denken.

Tussen december 2019 en begin 2020 is er in nauwe samenwerking met deze klankbordgroep een variantenstudie uitgevoerd. Hierbij zijn alle reële kansrijke alternatieven geïnventariseerd. Van deze alternatieven zijn globale schetsontwerpen gemaakt. Ook is er onderzoek geweest naar diverse aspecten en beoordelingscriteria die belangrijk zijn bij de aanleg van deze Rode Loper. Denk hierbij aan logica, directheid, aantrekkelijkheid en veiligheid. Op basis van de schetsontwerpen en de uitgevoerde onderzoeken zijn verschillende varianten met elkaar vergeleken. Dit heeft geleid tot twee voorkeursvarianten te kennen: de variant 'Schuttekamp' en de variant

'Pastoor Balkstraat'. Tussen deze varianten is geen keuze gemaakt omdat beide varianten niet voor elkaar onder deden.

1.3 Pas op de plaats: eerst procesafspraken maken

Om samen tot een gedragen besluit te komen voor het aanleggen van het tracé F35 door Lonneker is er besloten door de gemeente Enschede om met de betrokkenen opnieuw in gesprek te gaan, waarbij eerst de focus is gelegd op procesafspraken maken: hoe komen we met betrokkenen tot een gedragen oplossing voor het tracé tussen Enschede en Oldenzaal? De aftrap hiervoor was de bijeenkomst op 25 augustus. Daarna zijn meerdere gesprekken gevoerd om met betrokkenen en de provincie te komen tot een gezamenlijke procesaanpak. Het resultaat daarvan is deze participatie aanpak.

1.4. De projectfasen

In deze participatieaanpak worden de volgende projectfasen doorlopen:

1.4.1 Commitment op de procesaanpak

Op 19 oktober 2020 heeft de gemeente Enschede in samenwerking met SIR een Commitmentsessie georganiseerd. Hierbij waren deelnemers vanuit verschillende perspectieven (Dorpsraad, inwoners, natuur- en milieuvereniging, Fietsersbond, ect.) aangehaakt om zo hun commitment te geven op de participatieaanpak.

1.4.2 Inrichten adviesgroepen

Tijdens de bewonersavond op 25 augustus hebben we gezamenlijk besloten dat er een werkgroep wordt ingericht, die inhoudelijk gaan kijken naar mogelijke scenario's voor het tracé door Lonneker. Deze werkgroep presenteert een ontwerpplan aan de klankbordgroep. Tijdens de Commitmentsessie gaf de Dorpsraad aan voor een goede vertegenwoordiging te zorgen van de inwoners in de werkgroep.

Tijdens de bewonersavond gaven veel aanwezigen aan zich niet vertegenwoordigd te voelen door de huidige klankbordgroep. Samen met hen spraken we af dat er wordt gekeken naar een mogelijke aanvulling op deze klankbordgroep vanuit de werkgroep.

1.4.3 Scenario's ontwikkelen tracé F35 door Lonneker

De werkgroep gaat aan de slag met het ontwikkelen van scenario's voor een tracé door Lonneker, binnen de geformuleerde uitgangspunten en randvoorwaarden (zie 2.1) en onder begeleiding van inhoudelijke experts, de gemeente Enschede en de provincie Overijssel. De leden van de werkgroep zullen tussentijds hun achterban informeren/raadplegen. Indien de werkgroep in haar ontwerpplan afwijkt van de geformuleerde uitgangspunten, dan moet dit goed worden onderbouwd in het advies richting de klankbordgroep door middel van bijbehorende studies.

1.4.4 Bestuurlijke besluitvorming

De werkgroep presenteert een ontwerpplan aan de klankbordgroep. De klankbordgroep zal het advies beoordelen en een direct advies uitbrengen aan de wethouder en gedeputeerde staten van de provincie Overijssel. Deze gaan gelijktijdig in het besluitvormingsproces. Hierbij houden zij rekening met de opdracht die is verstrekt vanuit de bestuurlijke projectgroep (Twentse gemeenten en provincie Overijssel) en de kwaliteitscriteria die zijn opgenomen in het Masterplan F35.

2. Waarover gaan we met wie in gesprek?

We gaan met verschillende publieksgroepen in gesprek over een gedragen advies voor de F35 door Lonneker. Wat is de participatievraag waar we aan het einde van het proces antwoord op willen? En met wie gaan we het antwoord op deze vraag vinden?

2.1. De participatievraag en uitgangspunten

De centrale vraag waar we een antwoord op willen, formuleren we als volgt: "*Welke routevariant van het tracé F35 door Lonneker sluit het beste aan bij de vier geformuleerde uitgangspunten?*" De uitgangspunten zijn:

1. Wensen inwoners Lonneker en belanghebbenden
2. Verkeerscirculatie Lonneker
3. Aansluiting op F35 tracé Enschede-Oldenzaal
4. Kwaliteitscriteria Masterplan F35

Het eindresultaat van de gesprekken is een ontwerpplan van de F35 door Lonneker, dat zoveel mogelijk passend is binnen de vier uitgangspunten. In het ontwerpplan is aangegeven waar de route aansluit en/of afwijkt van de uitgangspunten en waarom dat nodig is. Dit eindresultaat wordt ingebracht voor bestuurlijke besluitvorming (zie 1.1.4). Onderstaand lichten we de vier uitgangspunten verder toe:

2.1.1. Wensen inwoners Lonneker en belanghebbenden

De wensen van de inwoners uit Lonneker en andere belanghebbenden zijn een belangrijk uitgangspunt in de gesprekken. We borduren verder op de input die al gegeven is in de verschillende sessies en bijeenkomsten (9 en 10 juni, 25 augustus en 19 oktober). Daarnaast zorgen we voor een terugkoppeling op de vragen die zijn ingediend naar aanleiding van de interactieve digitale kaart en website van de F35 met bijbehorende beleidsstukken. Omdat we niet blanco aan dit proces willen beginnen nemen we belangrijke documenten zoals het Dorpsplan Lonneker mee in de verdere

aanpak. Gedurende het proces zal de werkgroep haar achterban, en dus ook de inwoners uit Lonneker, op verschillende momenten actief betrekken in het proces.

2.1.2. Verkeerscirculatie Lonneker

De inwoners van Lonneker hebben de wens uitgesproken om de verkeerscirculatie in Lonneker in kaart te brengen. De wethouder van Enschede heeft toegezegd op 25 augustus hierin te willen faciliteren. Omwille van de omvang van het ontwerpen van een verkeerscirculatieplan voor Lonneker richten we daar een apart traject voor in met een eigen werkgroep, waar mogelijk een aantal leden van de werkgroep Rode Loper door Lonneker bij aansluiten. Voor de ontwikkeling van dit verkeerscirculatieplan is extra tijd en expertise beschikbaar waar het dorp Lonneker (via de Dorpsraad) gebruik van kan maken. Onder begeleiding zal een probleemanalyse en plan van aanpak met verkeersmaatregelen kunnen worden opgesteld. Waarbij ook de mogelijke effecten van de Rode Loper door Lonneker op het verkeer in Lonneker worden meegenomen.

2.1.3. Aansluiting op tracé Enschede en Oldenzaal

Het te ontwerpen tracé door Lonneker staat niet op zichzelf. Het is belangrijk dat de route aansluit bij het tracé tussen Enschede en Oldenzaal. De exacte scope voor het te ontwerpen tracé loopt vanaf de rotonde Oude Deventerweg aan de noordzijde en de Voortsweg aan de zuidzijde. Daar tussen moeten de ontwerpen worden gevonden en afgewogen worden.

2.1.4. Kwaliteitscriteria Masterplan F35

Het Masterplan F35 hanteert een programma van eisen, die de mogelijkheden en onmogelijkheden van de route bepalen. Denk aan kwaliteitscriteria als behoud natuur, doorgaande route zonder onderbrekingen, enz. In de bijlage hebben we de kwaliteitscriteria in hooflijnen opgenomen. Deze kwaliteitscriteria zijn een belangrijk uitgangspunt in de gesprekken. Indien er in een routevariant van de kwaliteitscriteria wordt afgeweken, moet goed worden beargumenteerd waarom dat nodig is en welke afwegingen zijn gemaakt.

2.2. De publiekgroepen

Met welke publieksgroepen organiseren we dit gesprek? Het is belangrijk dat we verschillende belangen en perspectieven horen om te komen tot een gedragen advies. Het belang van de inwoners (zowel voor- als tegenstanders) speelt een belangrijk rol. Maar ook het belang van de fietsers en een natuur en milieu vereniging willen we meenemen. Als beslissers hebben de gemeente en provincie ook hun belangen die we moeten wegen in dit proces. Denk hierbij aan het zo goed mogelijk uitvoeren van het project F35, vastgesteld door de Twentse gemeenten en provincie Overijssel. De verschillende publieksgroepen hebben verschillende rollen in dit proces. We onderscheiden de volgende rollen:

- **Meebepalen:** publieksgroepen die mede verantwoordelijk zijn voor beslissingen van doorslaggevende invloed.
- **Meewerken:** publieksgroepen die daadwerkelijk gaan meewerken aan het project.
- **Meedenken:** publieksgroepen geven inhoudelijke inbreng door het delen van ideeën, ervaringen en expertise.
- **Meeweten:** publieksgroepen informeren over het project.

Onderstaand een overzicht van de publiekgroepen die we gaan betrekken en de verschillende rollen:

2.2.1. Bestuur gemeente Enschede en Provincie Overijssel (meebepalen)

Zowel de provincie Overijssel als de gemeente Enschede hebben een besluitvormende rol in de aanleg van het tracé F35 tussen Enschede en Oldenzaal en dus ook door Lonneker. De bestuurders worden ten alle tijden op de hoogte gehouden van de voortgang van het proces. Het definitieve ontwerpplan voor het tracé F35 Enschede – Oldenzaal wordt door de klankbordgroep F35 Oldenzaal-Enschede voorgelegd aan het college van gedeputeerde staten van Overijssel en het college van B&W van de

gemeente Enschede. Na dit besluit gaan zij over tot ter inzage legging van het ontwerpplan in hoofdlijnen.

Tijdens het proces blijven we de betrokken raadsleden goed informeren over de huidige stand van zaken via de hiervoor bestaande communicatiekanalen.

2.2.2. Projectgroep F35 Oldenzaal-Enschede (meewerken)

Er bestaat een interne projectgroep met adviseurs vanuit de gemeente Enschede, provincie Overijssel en communicatie- en participatiebureau SIR. Zij zijn aanjager van het participatieproces, bewaken de planning en hebben een faciliterende rol in de organisatie en communicatie rondom de verschillende werkgroep bijeenkomsten.

2.2.3. Klankbordgroep F35 Oldenzaal-Enschede (meedenken)

Sinds 2019 is een klankbordgroep aangesloten om mee te denken over het best passende tracé tussen Oldenzaal en Enschede. Deze klankbordgroep bestaat uit 22 deelnemers met verschillende perspectieven:

- Projectleiding en adviseurs vanuit Provincie Overijssel
- Projectleiding vanuit gemeente Enschede
- Projectleiding vanuit gemeente Oldenzaal
- Projectleiding en adviseurs vanuit ingenieursbureau Movares
- Dorpsraad Lonneker
- Bewoners- en belangenverenigingen (o.a. natuur & milieu belangen)
- Ondernemers
- Fietsersbond
- Vertegenwoordiging landgoederen

*Een volledige lijst van de klankbordgroep is opgenomen in de bijlagen van dit plan.

Op verzoek van de deelnemers van de inwonerssessies vullen we de klankbordgroep aan met een vertegenwoordiging van de werkgroep F35 Lonneker. Op deze manier zorgen we voor een vertegenwoordiging van de belangen van Lonneker in de klankbordgroep.

2.2.4. Werkgroep F35 Lonneker (meedenken)

Er wordt een nieuwe werkgroep ingericht die een ontwerpplan gaat maken voor het tracé F35 door Lonneker, rekening houdend met de vier uitgangspunten: 1) wensen inwoners Lonneker en belanghebbenden, 2) verkeerscirculatie Lonneker, 3) aansluiting op F35 tracé Enschede-Oldenzaal en 4) kwaliteitscriteria Masterplan F35. Deze werkgroep bestaat uit een vertegenwoordiging van meerdere perspectieven en wordt ondersteund door experts en begeleid door een onafhankelijk voorzitter. De vertegenwoordiging van de inwoners in de werkgroep wordt vastgesteld door de Dorpsraad. De deelnemers/aangesloten perspectieven zijn:

- Inwoners Lonneker - 3x
- Natuur en milieuvereniging – 1x
- Fietsersbond – 1x
- Ondernemer uit Lonneker – 1x
- Dorpsraad Lonneker – 2x
- Verkeerskundige – 1x
- Landschapsarchitect – 1x
- Provincie Overijssel -1x
- Gemeente Enschede

De werkgroep is verantwoordelijk voor het betrekken van haar achterban waarbij ze door professionals worden ondersteund. Op deze manier voorkomen we dat nieuwe groepen ontstaan die zich niet vertegenwoordigd voelen. De werkgroep presenteert het ontwerpplan voor het tracé F35 door Lonneker aan de klankbordgroep.

2.2.5. Achterban werkgroep (inwoners Lonneker en belanghebbenden) (meeweten/meedenken)

De achterban van de werkgroep wordt gedurende het traject door hun eigen vertegenwoordigers in de werkgroep op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen. Waarbij de werkgroep op enig moment de achterban de ruimte geeft om mee te denken met het ontwerpen van scenario's van het tracé door Lonneker. Daarnaast richten we een gemeentelijke landingspagina in waarin we achtergrondinformatie,

procesinformatie en actualiteiten delen. We zetten de website F35 Enschede Oldenzaal in en gebruiken lokale media om betrokkenen te blijven informeren over de voortgang van het project.

3. De participatie aanpak

In onderstaande matrix zie je in één oogopslag de participatie aanpak, waarin we laten zien hoe we met de publieksgroepen in gesprek gaan om komen tot een gedragen F35 tracé tussen Enschede en Oldenzaal.

Projectfasen	Eindresultaat	Participatievraag	Publieksgroepen	Betrokkenheid	Afzender	Mogelijke gespreksvormen
Stap 1 Commitment op procesaanpak	Een gedragen participatie aanpak waarin het proces, betrokken publieksgroepen, uitgangspunten en eindproducten zijn beschreven.	Hoe komen we tot een gedragen advies voor het tracé F35 door Lonneker, dat past binnen de vier geformuleerde uitgangspunten?	Vertegenwoordiging inwoners Lonneker en belanghebbenden, bestuur gemeente Enschede en provincie Overijssel	Meedenken	Gemeente Enschede	(online) inwonersavonden en online vergaderingen
Stap 2 Inrichten adviesgroepen (klankbordgroep en werkgroep)	Representatieve adviesgroepen die meedenken aan een gedragen oplossing.	Hoe richten we de klankbordgroep en werkgroep in en hoe verhouden die zich tot elkaar?	Vertegenwoordiging inwoners Lonneker en belanghebbenden, bestuur gemeente Enschede en provincie Overijssel	Meedenken	Gemeente Enschede	Afstemming in kleine groepen in online vergaderingen
Stap 3 Ontwikkelen scenario's	Een ontwerpplan voor het tracé F35 door Lonneker, dat past binnen de vier geformuleerde uitgangspunten.	<u>3.1. Doelen en belangen delen</u> Wat zijn ieders doelen en belangen bij de F35 tracé door Lonneker en wat betekent dat voor de uitgangspunten die we gaan hanteren?	Werkgroep Lonneker	Meedenken	Gemeente Enschede	(online) bijeenkomst, (online) ontwerpessies, schouw in de omgeving,
		<u>3.2. Ontwerpsessies scenario's</u> Welke routescenario's voor de F35 door Lonneker voldoen aan de geformuleerde uitgangspunten?	Werkgroep Lonneker	Meedenken	Gemeente Enschede	(online) bijeenkomst, (online) ontwerpessies,
		<u>3.3. Presenteren ontwerpplan</u> Kan het ontwerpplan van het tracé F35 door Lonneker op uw steun rekenen?	Klankbordgroep F35 Enschede - Oldenzaal	Meebepalen	Werkgroep Lonneker	Regulier overleg
		<u>3.4. Betrekken achterban</u> Dit zijn de ontwikkelingen rondom het tracé F35 door Lonneker. Heeft u vragen of wilt u meedenken?	Inwoners en belanghebbenden Lonneker	Meedenken/meeweten	Werkgroep Lonneker	Communicatiekanalen gemeente: delen verslag en informatie op landingspagina website. Communicatiekanalen werkgroep: whatsapp, e-mail en website dorpsbelangen
Stap 4 Bestuurlijke besluitvorming	Bestuurlijke besluitvorming op basis van advies van de klankbordgroep	Kan het bestuur zich vinden in het voorgestelde ontwerpplan voor de F35 tussen Enschede en Oldenzaal?	Bestuur	Meebepalen	Klankbordgroep	Reguliere overleggen

Toelichting op de participatie aanpak

Onderstaand is een gedetailleerde toelichting gegeven op de participatieaanpak:

1. Commitment op procesaanpak

Voordat we met elkaar inhoudelijk het gesprek gaan voeren, gaan we samen eerst de procesaanpak bepalen: hoe komen we samen tot een gedragen advies? Dit participatieplan beschrijft de procesaanpak. De participatievraag die centraal staat in deze stap is: *"Hoe komen we tot een gedragen advies over de aanleg van het tracé van de F35 door Lonneker, passend binnen de vier genoemde uitgangspunten: 1) wensen inwoners Lonneker en belanghebbenden, 2) verkeerscirculatie Lonneker, 3) aansluiting op F35 tracé Enschede-Oldenzaal en 4) kwaliteitscriteria Masterplan F35?"*

Deze procesaanpak hebben we samen met betrokkenen opgesteld. Er zijn meerdere momenten georganiseerd waarin input is opgehaald: de inwonersavond op 25 augustus, meerdere afstemmingsmomenten met de provincie Overijssel en de sessie op 19 oktober met een vertegenwoordiging van de deelnemers van de inwonersavond van 25 augustus en leden van de klankbordgroep. Alle input is verwerkt in dit participatieplan.

2. Inrichten adviesgroepen

Als we het eens zijn over de procesaanpak gaan we de adviesgroepen inrichten. De participatievraag die centraal staat is: *"Hoe richten we de werkgroep en klankbordgroep in en hoe verhouden die zich tot elkaar?"* De indeling van de werkgroep en klankbordgroep en de wijze waarop ze samenwerken is toegelicht in paragraaf 2.2.

3. Ontwikkelen routescenario's

Nu kunnen we starten met de inhoudelijke gesprekken. De werkgroep gaat aan de slag met de participatievraag: *"Welke routescenario's voor de F35 door Lonneker passen binnen de vier uitgangspunten: 1) wensen inwoners Lonneker en*

belanghebbenden, 2) verkeerscirculatie Lonneker, 3) aansluiting op F35 tracé Enschede-Oldenzaal en 4) kwaliteitscriteria Masterplan F35?"

Om deze participatievraag te kunnen beantwoorden is met de werkgroep een proces uitgelijnd, bestaande uit de volgende stappen:

1. Doelen en belangen delen
2. Aantal ontwerp sessies o.b.v. de uitgangspunten
3. Presenteren ontwerpplan

3.1. Doelen en belangen delen

Tijdens de eerste sessie met de werkgroep kijken we samen naar elkaars doelen en belangen. De participatievraag die we willen beantwoorden is: *"Wat zijn ieders doelen en belangen bij de F35 tracé door Lonneker en wat betekent dat voor de uitgangspunten die we gaan hanteren?"* Zo zijn de doelen en belangen van bijvoorbeeld natuur & milieuvereniging anders dan die van de Fietzersbond, of van de inwoners of de provincie. In deze sessie gaan we doelen en belangen met elkaar delen en kijken hoe we die bij elkaar kunnen brengen, zodat we een gezamenlijk vertrekpunt hebben. De gespreksvorm zal een (online) sessie zijn met de werkgroep.

3.2. Aantal ontwerp sessies op basis van de uitgangspunten

Op basis van de gedeelde doelen en belangen, gaan we samen passende routes ontwerpen, waarbij we rekening houden met de vier genoemde uitgangspunten. Van elke uitgangspunt hebben we de bijhorende informatie in kaart gebracht of brengen die in kaart:

- *Wensen inwoners Lonneker en belangstellenden:* we nemen de reeds gedeelde input van inwoners mee: opmerkingen op de interactieve kaart van 19 mei, de inwonersavond op 25 augustus en de sessie op 19 oktober jl. De werkgroep zal tussentijds de inwoners van Lonneker betrekken in dit proces.
- *Verkeerscirculatie Lonneker:* we hebben afgesproken dat de werkgroep een procesafpraak maakt om de opdracht rondom de verkeerscirculatie in

Lonneker te bepalen, zodat we deze gegevens kunnen meenemen in de gesprekken.

- *Aansluiting op het tracé Enschede-Lonneker*: de klankborggroep zal er op toezien dat de ontworpen routevarianten aansluiten bij het tracé bij Enschede en Oldenzaal en leveren daarvoor de benodigde gegevens en adviezen aan.
- *Kwaliteitscriteria Masterplan F35*: we hebben de kwaliteitscriteria die gehanteerd worden vanuit de provincie Overijssel overzichtelijk in beeld.

Op basis van die uitgangspunten gaat de werkgroep, onder begeleiding van de expert, een ontwerpplan maken. We verwachten hiervoor 3-4 sessies met de werkgroep nodig te hebben. De werkgroep zal op een aantal momenten de achterban willen betrekken (zie 3.4). Daarnaast vinden we het erg belangrijk dat vertegenwoordigers van de aanwonenden van de alternatieve routes mee hebben kunnen denken met de werkgroep over het vast te stellen tracé en indien nodig zitting hebben kunnen nemen in de werkgroep. Na afloop van iedere bijeenkomst stemmen we met de werkgroep af hoeveel tijd we nodig hebben om de achterban te betrekken, ontwerpen uit te werken, ect.. Op deze manier wordt de planning goed bewaakt en worden er concrete afspraken gemaakt.

3.3. Presenteren ontwerpplan

De werkgroep presenteert het ontwerpplan aan de klankbordgroep op twee momenten: tussentijds (ca. februari 2021) en bij het uiteindelijke ontwerpplan (ca. mei/juni 2021). In het ontwerpplan is duidelijk aangegeven op welke manier er rekening is gehouden met de vier uitgangspunten. Indien van de uitgangspunten is afgeweken, wordt er objectief beargumenteerd waarom dat nodig was. De klankbordgroep beoordeelt het ontwerpplan op basis van de vier genoemde uitgangspunten en kijkt naar het gehele traject van de F35 tussen Oldenzaal en Enschede.

3.4. Betrekken achterban

Na elk gesprek (3.1 t/m 3.3) zullen de deelnemers van de werkgroep een terugkoppeling geven aan zijn/haar achterban. Aan het einde van elke werkgroep bijeenkomst delen we het verslag. We vragen extra aandacht voor het betrekken van de inwoners van Lonneker. De werkgroep heeft aangegeven dat ze tussentijds de inwoners van Lonneker willen informeren en/of raadplegen. De werkgroep zal dit via haar eigen kanalen organiseren, zoals het dorpsblad, een whatsappgroep, de nieuwsbrief van de dorpsraad en informatiebijeenkomsten op behoefte. Dat betekent voor de planning dat we rekening houden met deze extra afstemmingsmomenten.

4. Bestuurlijke besluitvorming

De klankbordgroep geeft een direct advies aan de wethouder van de gemeente Enschede en gedeputeerde Mobiliteit van de provincie Overijssel. Deze brengen gelijktijdig de besluitvorming over het ontwerpplan voor de F35 Enschede – Oldenzaal in proces richting haar colleges. Tevens informeren zij de collega's die werken aan de realisatie van het Masterplan F35 over de resultaten om te toetsen of het ontwerp voldoet aan de gezamenlijk vastgestelde kaders en de opdracht die vanuit de bestuurlijke projectgroep (8 Twentse gemeenten en provincie Overijssel) is vastgesteld.

Gedurende het gehele proces zullen we actief communiceren en deelnemers op de hoogte houden (zie 4.1.)

4. Organisatie van de participatie

4.1 Communicatie

Transparante en duidelijke communicatie is een belangrijke succesfactor in dit participatieproces. We zorgen ervoor dat zowel de direct betrokkenen uit de klankbordgroep en werkgroep én indirect betrokkenen goed op de hoogte blijven van het proces, de voortgang en de resultaten. We adviseren een landingspagina te maken als bronbestand. Dat wordt opgenomen op de gemeentewebsite www.enschede.nl/f35enschede-oldenzaal en de al bestaande algemene projectwebsite www.fietssnelwegf35.nl/enschede-oldenzaal. Hier lezen geïnteresseerden naar de achtergrond van de aanleg van de F35 door heel Twente, de recentste ontwikkelingen en belangrijkste resultaten en documenten. Er is ook al een Q&A ontwikkeld voor dit traject, deze kan ook worden opgenomen op beide websites. Deelnemers van de werkgroep, zoals De Dorpsraad Lonneker en de Fietzersbond, kunnen in hun communicatie gemakkelijk doorverwijzen naar deze landingspagina.

Ook stellen wij voor om door middel van een nieuw e-mailadres directe communicatie mogelijk te maken (wergroepf35@enschede.nl). Daarnaast is een (digitale) nieuwsbrief, sociale media en lokale media (blad Op en um'n Bölt) een goede manier om betrokkenen op de hoogte te houden. We adviseren om bij afronding van iedere projectfase (projectfasen uitgewerkt in 4.4 Planning) een communicatiemoment te organiseren.

4.2 Organisatie en besluitvorming

In dit project is wethouder Jurgen van Houdt bestuurlijk opdrachtgever en Hugo Smulling ambtelijk opdrachtgever. Opdrachtnemer en projectleider is Anke Olthuis.

De werkgroep is verantwoordelijk voor het aandragen van een advies richting de klankbordgroep. De werkgroep staat onder begeleiding van het participatie- en

communicatiebureau SIR. De klankbordgroep adviseert vervolgens de wethouder en gedeputeerde staten. Zij leggen het definitieve besluit voor aan hun colleges (respectievelijk B&W Enschede en GS Overijssel) over de aanleg van het tracé.

4.3. Planning

Voor deze participatieaanpak hanteren we op hoofdlijnen de onderstaande planning.

Projectfasen	Wanneer?
Stap 1. Commitment op participatieaanpak	Oktober 2020
Stap 2. Oproep en inrichten adviesgroepen (klankbordgroep en werkgroep)	Oktober/november 2020
Stap 3. Ontwikkelen scenario's	November t/m juni 2021
Stap 3.1. Delen doelen en belangen	November 2020
Stap 3.2 Ontwerpsessie scenario's, uitgaande van 4 gesprekken en afstemming met achterban (a 6 weken doorlooptijd per gesprek) en tussentijdse afstemming met klankbordgroep.	December 2020 t/m mei 2021
Stap 3.3 Presenteren ontwerpplan	Juni 2021
Stap 4 Bestuurlijke besluitvorming	Juni/juli 2021

Colofon

Deze participatieaanpak is een resultaat van meerdere gesprekken met inwoners Lonneker en belanghebbenden op 25 augustus en 19 oktober. Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Meer weten?

Vragen of meer weten over deze participatieaanpak? Neem dan contact op met Anke Olthuis (gemeente Enschede) via wergroepf35@enschede.nl.

Uitgave

SIR communicatie & participatie
Voortsweg 131
7523 CD Enschede
(053) 430 70 44

Versienummer 2.0

Datum 30 oktober 2020

Auteur:

Barbara Borghuis
Ruben de Ruiter

Bijlage kwaliteitscriteria Masterplan F35

De verschillende varianten voor het tracé van de F35 tussen Enschede en Oldenzaal worden getoetst aan een aantal kwaliteitscriteria. De kwaliteitscriteria zijn als bijlage van dit plan opgenomen inclusief een bijbehorende toelichting. Een volledige lijst van de kwaliteitscriteria zoals opgenomen in het Masterplan F35 zijn te vinden op de website www.fietssnelwegf35.nl.

Aansluiting

Route sluit aan op de F35 in Enschede (Lonnekerspoorlaan) en op de F35 in Oldenzaal (Duivelsdijk) en inrichting conform de ontwerpvoorschriften.

Aantrekkelijkheid

De mate waarin de F35 kan worden ingepast in de omgeving. Denk hierbij aan het aansluiten op cultuurhistorische en landschappelijke waarden. Daarnaast dient het tracé niet direct langs een drukke gebiedsontsluitingsweg te liggen (afstand tot weg bedraagt minimaal 5 meter).

Budget

Uitvoering moet passen binnen het daarvoor beschikbare budget. Hiervoor is een globale raming opgenomen in het Masterplan F35.

Comfort

Voorkomen of beperken van aantal stops en het voorkomen van hoogteverschillen in het tracé. Hierbij kun je denken aan het beperken van het aantal 'afslaande' bewegingen, het aantal hoogtemeters en het totaal aantal conflictpunten afgezet tegen het aantal situaties waarin fietsers geen voorrang kunnen krijgen.

Directheid

Een directe route waarbij gebruikers zo min mogelijk hoeven om te rijden. Hierbij kun je denken aan de lengte van de route afgezet tegen de hemelsbrede afstand tussen dwangpunten (punten waar de route sowieso langs moet lopen).

Draagvlak

De gemeenteraad heeft aangegeven dat voldoende draagvlak nodig is van omwonenden/belanghebbenden om de plannen tot uitvoering te brengen.

Natuur

Rekening houden met de impact op natuurwaarden. Ruimtelijke inpassing en aansluiten op landschappelijke waarden.

Samenhang

De route vormt een logisch geheel waarbij de fietser van nature de route van het tracé volgt. Het tracé sluit daarbij aan op belangrijke locaties (kern Lonneker). Het zou daarom een gevoelsmatig logische route moeten zijn (niet 'wegrijden' van bestemming).

Veiligheid

Het voorkomen van verkeers- en sociaal onveilige situaties. Denk hierbij aan het aantal kruispunten met autoverkeer en zichtlijnen

Bijlage klankbordgroep tracé F35 Enschede – Oldenzaal

Naam	Organisatie	Functie
B. Zandvoort	Provincie Overijssel	Projectleider provincie, tracédeel 2
K. Lems	Gemeente Enschede	Projectleider gemeente, tracédeel 3
W. Latuperissa	Provincie Overijssel	Projectondersteuner
H. Bolding	Provincie Overijssel	Adviseur Verkeersveiligheid en beheer
M. Schreurs	Provincie Overijssel	Wegbeheerder rayon Tubbergen
M. Kroezen	Dorpsraad Lonneker	Vertegenwoordiger Dorpsraad Verkeer, Lonneker
R. Reijnders	Dorpsraad Lonneker	Vertegenwoordiger Dorpsraad Verkeer, Lonneker
I. Heikens	Bewonersvereniging Prins Bernhardpark	Vertegenwoordiger
T. Wensing	Bewonersvereniging 'Pijpekop'	Vertegenwoordiger
M. Minnegal	Bewoner Witte Huuske+Oostzijde	Vertegenwoordiger
B. Baveld	Bewoners Halfweg	Vertegenwoordiger
J.H. Mogendorff	Belangenvereniging Bewoners Oldenzaalsestraat (BBOL)	Vertegenwoordiger Oldenzaalsestraat

S. Inckel	Stichting Lonnekerberg (STIL)	Vertegenwoordiger
P. Hofstee	Fietsersbond	Vertegenwoordiger
G. Takkenkamp	Vertegenwoordiging landgoederen	vertegenwoordiging / rentmeester
M. Brorens	Sybrook	Vertegenwoordiger
R. Blijleven	Landschap Overijssel	Adviseur RO
R. Tonen	Gemeente Oldenzaal	Projectleider
L. Lamberts	Technology Base Twente	Vertegenwoordiger
M. Wink	Movares	Projectleider ingenieursbureau
W. Van Ommeren	Movares	Technisch projectleider ingenieursbureau
J. Van den Brink	Movares	Ontwerpleider fietsinfrastructuur